

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 1029 Prot.

Tiranë, më 18 / 7 /2018

V E N D I M

Nr. 154 , Datë 18 / 7 / 2018

Mbështetur në nenin 32/1/a dhe nenin 33 të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi mori në shqyrtim ankesën Nr. 56, datë 07.05.2018, të paraqitur nga subjekti ankues A.B kundër Postës Shqiptare sh.a dhe Filialit të Postës Shqiptare sh.a Berat në të cilën pretendohet për diskriminim për shkak të “bindjes politike¹”. Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I:

Sipas shpjegimeve të dhëna, subjekti ankues deklaroi se: *“Ka filluar punë në vitin 2014 si Kryetar i Degës së Postës Skrapar, vend pune i ofruar nga partia “Lëvizja Socialiste për Integritim”. Gjatë gjithë periudhës ka punuar me një performancë të mirë, pa vërejtje dhe realizim të mirë të të ardhurave. Me të ardhur në pushtet Partia Socialiste është larguar nga puna² me motivacion politik dhe në vendin e tij është emëruar një anëtar i Partisë Socialiste”.*

Subjekti ankues, kërkon nga Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, rikthimin në vendin e punës.

Bazuar në nenin 33/4 të ligjit Nr. 10221/2010, “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, ankesa e paraqitur nga subjekti ankues, A.B, është e vlefshme nga pikëpamja formale pasi nuk ekziston asnjë nga rastet përjashtuese të parashikuara në këtë nen, që do ta bënte këtë ankesë të papranueshme. Si pasojë ankesa iu nënshtrua shqyrtimit të plotë.

Në nenin 1 të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, përcaktohet se: *“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile,*

¹ Karta e anëtarësisë nr....., datë 15.06.2016, A.B anëtar i subjektit politik: “Lëvizja Socialiste për Integritim”.

² Larguar nga puna me Urdhrin e Brendshëm nr., datë2017 të Drejtorit të Postës Shqiptare, Filiali Berat.

vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”.

Diskriminimi përkufizohet nga ligji 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” në nenin 3, pika 1, si: *“Çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen e pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi.*

Bazuar në nenin 7 të ligjit nr. 10221/2010, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprim të autoriteteve publike ose të personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Gjatë shqyrtimit të kësaj ankese, Komisioneri ka marrë në shqyrtim vetëm ato çështje, që bëjnë pjesë në kompetencat e tij, të parashikuara nga ligji nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”.

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të përcaktuara në nenet 32 dhe 33, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

- Me shkresën Nr.621/1, datë 14.05.2018 është bërë njoftimi dhe i është kërkuar informacion subjektit, Posta Shqiptare sh.a dhe Posta Shqiptare Filiali Berat, në lidhje me ankesën për pretendimin për diskriminim të paraqitur nga ankuesi.

Me shkresën Nr. 1725/1, datë 21.05.2018 të dërguar pranë zyrës së Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, Posta Shqiptare sh.a dërgoi një pjesë të dokumenteve të kërkuar, pa dhënë shpjegime mbi pretendimet e subjektit ankues.

- Me shkresën Nr.621/3, datë 08.06.2018 nga ana e Komisionerit i është kërkuar shpjegime dhe dokumentacion shtesë subjektit, Posta Shqiptare sh.a dhe Posta Shqiptare Filiali Berat.

Me shkresën Nr. 2000/1, datë 22.06.2018 të dërguar pranë zyrës së Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, Posta Shqiptare sh.a në mes të tjerash sqaroi se: *“Zgjidhja e kontratës individuale të punës të A.B është bërë për shkaqe të justifikuara të cilat i njeh ligji. Vendimi për ndërprerjen e marrëdhënieve të punës me A.B është marrë si pasojë e humbjes së besimit nga punëdhënësi të punëmarrësi, pas mosrealizimit të fitimeve, dhe rritjes të pajustificuar të shpenzimeve nga Dega e Postës Skrapar, duke sjellë një keqmenaxhim financiar. Për vitet 2014, 2015, 2016 dhe 6-mujorit të parë të vitit 2017, Shoqëria “Posta Shqiptare” sh.a nuk disponon vlerësime të punës për punonjësin A.B”.*

Në përfundim të procedurave të shqyrtimit të ankesës dhe bazuar në dokumentacionin e administruar, Komisioneri vëren se:

I. Lidhur me trajtimin e padrejtë, të pretenduar nga ankuesi, për ndërprerjen e marrëdhënieve të punës, Komisioneri vëren se:

Ankuesi A.B me Urdhrin e Brendshëm³ nr. 25, datë 03.03.2014 është emëruar nga Shoqëria “Posta Shqiptare” sh.a në pozicionin K/Degës në Degën e Postës Skrapar pranë Filialit të Postës sh.a Berat.

Me Urdhrin e Brendshëm nr. 98, datë 19.06.2017, Drejtori i Filialit të Postës Berat, bazuar në Vendimin e Drejtorisë së Shoqërisë nr.190, datë 15.06.2017 “Mbi zgjidhjen e menjëhershme të marrëdhënieve të punës dhe ato financiare me Posta Shqiptare sh.a të A.Betj” ka urdhëruar: *“1. Zgjidhjen e Kontratës të punës dhe ndërprerjen e marrëdhënieve financiare të A.B me detyrë Kryetar i Degës së Postës Skrapar, pranë Filialit të Posta Shqiptare sh.a Berat”.*

Në shkresën nr.1725/1, datë 16.06.2017 të Drejtorit të Përgjithshëm të Postës Shqiptare sh.a, mbi: *“Ndërprerje të marrëdhënie të punës dhe financiare të A.B, në mes të tjerash citohet se bazuar dhe në nenin 19/1 të Kontratës Individuale të Punës u vendos ndërprerja e menjëhershme e marrëdhënieve të punës të A.B....”.*

Në nenin 15/a të Kontratës së Punës datë 05.03.2014⁴ të lidhur mes Drejtorisë së Përgjithshme të Postës Shqiptare dhe A.B shkruhet: *“Zgjidhja e menjëhershme. a.Punëdhënësi ka të drejtë të zgjidhë kontratën në mënyrë të menjëhershme edhe kur kontrata është pa afat, kur ka shkaqe të arsyeshme, (të vlerësuara nga ai si të tilla) dhe kur këto shkaqe lidhen direkt me mosrespektimin e kushteve dhe afateve të kontratës nga pala tjetër.....”.*

Nga verifikimet e bëra në dokumentacionin e dërguar nga palët nuk rezulton se ndaj A.B të jetë marrë ndonjë vërejtje apo masë disiplinore, apo të jetë konstatuar dëm financiar nga organet përkatëse po ashtu nuk ka vlerësime të performancës në punë për punonjësin A.B.

Megjithëse në shkresën Nr. 2000/1, datë 22.06.2018 të Postës Shqiptare sh.a, citohet se: *“.....pas mosrealizimit të fitimeve, dhe rritjes të pajustificuar të shpenzimeve nga Dega e Postës Skrapar, duke sjellë një keqmenaxhim financiar....”*, Komisioneri vlerëson se ky argumentim nuk qëndron pasi nga ana e punëdhënësit, Posta Shqiptare sh.a dhe Filiali Berat nuk është vënë në dispozicion të Komisionerit asnjë provë për të faktuar se ndërprerja e marrëdhënieve të punës me A.B, është bërë për shkak të keqmenaxhimit financiar të Degës së Postës Skrapar, për më tepër që nga ana e punëdhënësit nuk është zhvilluar një procedurë administrative në të cilën të evidentoheshin shkeljet e sipërcituara dhe që punëmarrësi të ishte në gjendje të parashtronte argumentet e tija.

³ Bazuar në Vendimin nr. 116, datë 28.02.2014 të Drejtorisë së Shoqërisë Posta Shqiptare sh.a mbi “Emërimin provizor në detyrë K/Degës Postës Shqiptare Skrapar”.

⁴ Dërguar pranë Komisionerit nga Posta Shqiptare sh.a me shkresën nr.1725/1, datë 21.05.2018.

Parimi i barazisë para ligjit dhe i mosdiskriminimit, sanksionohet nga Kushtetuta si një parim i përgjithshëm që përshkon të gjitha të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, prandaj ai duhet të gjejë shprehjen e tij në të gjithë legjislacionin shqiptar si dhe të zbatohet nga të gjithë, si nga institucionet edhe nga individët. Ky parim përshkon edhe nenin 49 të Kushtetutës sipas të cilit *“Secili ka të drejtë të fitojë mjetet e jetesës së tij me punë të ligjshme që e ka zgjedhur ose pranuar vetë. Ai është i lirë të zgjedhë profesionin, vendin e punës, si dhe sistemin e kualifikimit të vet profesional”*. Dispozita kushtetuese i garanton çdo personi të drejtën për punë.

Sipas nenit 116 të Kushtetutës, marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara me ligj, në hierarkinë e normave juridike renditen menjëherë pas Kushtetutës. Për pasojë, ato zënë një vend të rëndësishëm në të drejtën e brendshme e bëhen të detyrueshme për t’u zbatuar për çdo shtet, për të gjithë organet shtetërore.

Shqipëria ka nënshkruar e ratifikuar disa akte ndërkombëtare, që në thelb kanë të bëjnë me trajtimin e barabartë, mosdiskriminimin, mbrojtjen dhe respektimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut në përgjithësi, ndër të cilat është edhe Konventa Europiane e të Drejtave të Njeriut, e cila jo vetëm që është pjesë e e legjislacionit të brendshëm të Republikës së Shqipërisë, por zë një vend të veçantë brenda tij. Konventa njeh dhe parashikon kufizime të përgjithshme dhe kufizime specifike për të drejta të veçanta. Neni 14 i Konventës garanton barazinë *“në gëzimin e të drejtave dhe lirive”* të përcaktuara në të. Protokollin 12 i saj ndalon diskriminimin në lidhje me *“gëzimin e çdo të drejte të parashtruar nga ligji”* dhe kështu ofron mbrojtje më të madhe në fushëveprimin e tij sesa neni 14, i cili lidhet vetëm me të drejtat e garantuara nga KEDNJ-ja.⁵

Duke iu referuar çështjes Redfearn kundër Mbretërisë së Bashkuar, i cili ishte ankuar se shkarkimi i tij nga detyra ishte i motivuar për shkak të bindjeve të tij politike, GJEDNJ-ja⁶ është shprehur se: *“...në mungesë të masave mbrojtëse, një sistem ligjor që lejon shkakrimin e punonjësit për shkak të anëtarësisë së punonjësit në një parti politike bart në vetvehte rrezikun potencial për abuzim të mundshëm.”*. GJEDNJ theksoi gjithashtu se e drejta e ankuesit për të kundërshtuar largimin e tij nga puna është e vlefshme, pavarësisht bindjeve të tij politike, duke cituar se kjo vjen nga mbrojtja dhe garancia që ofron Neni 11 i Konventës⁷.

Po ashtu, në *“Kartën Sociale Europiane”* të rishikuar⁸, dhe shtojcën e saj, në nenin 24, pika 3, gërma d) parashikohet se: *“...Nuk do të përbëjnë arsye të vlefshme për përfundimin e punësimit:... d) raca, ngjyra, gjinia, gjendja familjare, përgjegjësitë familjare, shtatzania, besimi fetar, opinionin politik, prejadhja kombëtare ose origjina sociale”*.

⁵ https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_non_discr_law_SQL.pdf, faqet 47 dhe 49.

⁶ Shkurtesë për Gjykatën Evropiane të të Drejtave të Njeriut.

⁷ “1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së tubimit paqësor dhe të organizimit me të tjerët, duke përfshirë të drejtën e themelimit me të tjerë të sindikatave dhe të pjesëmarrjes në to për mbrojtjen e interesave të tij. 2. Ushtrimi i këtyre të drejtave nuk mund t’u nënshtrohet kufizimeve të tjera përveç atyre që parashikohen me ligj dhe që janë të nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë kombëtare ose sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit dhe parandalimin e krimit, për ruajtjen e shëndetit ose të moralit, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve. Ky nen nuk ndalon kufizime të ligjshme të ushtrimit të këtyre të drejtave nga pjesëtarë të forcave të armatosura, të policisë ose të administratës shtetërore”.

⁸ “Karta Sociale Europiane” e rishikuar, është ratifikuar nga Shqipëria me ligjin nr.8960, datë 24.10.2002.

Kodi i Punës, i ndryshuar, në nenin 9, të tij ka parashikuar se: “Në ushtrimin e së drejtës për punësim dhe profesion, ndalohet çdo formë diskriminimi, e parashikuar në këtë Kod dhe në legjislacionin e posaçëm për mbrojtjen nga diskriminimi”. Ndërsa pika 5, germa c) e tij parashikon se: “Në kuptim të këtij neni, ndalimi i diskriminimit dhe zbatimi i parimit të trajtimit të barabartë në ushtrimin e së drejtës për punësim dhe profesion zbatohet në lidhje me:..c) kushtet e punës dhe punësimit, përfshirë zgjidhjen e kontratës së punës dhe pagën”.

Ky parashikim është në të njëjtën frymë me parashikimet ligjore të LMD-së⁹. Ligji nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, është një ligj që rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë, si dhe përcakton shkaqet në bazë të cilave ndaj një personi mund të ketë diskriminim të drejtpërdrejtë apo të tërthortë. Gjithashtu në nenin 12 të ligjit 10221/2010 parashikohet se ndalohet diskriminimi i personit në lidhje me të drejtën për punësim, për shkaqet e parashikuara në nenin 1.

Për sa më lart, Komisioneri duke mos gjetur shkak të ligjshëm për largimin e ankuesit nga puna konstaton se ankuesi është trajtuar në mënyrë të pafavorshme dhe se masa e marrë për largimin e tij nga puna është e pajustificuar dhe e pa argumentuar ligjërisht.

II. Lidhur me shkakun e pretenduar nga ankuesi si shkak të sjelljes diskriminuese ndaj tij nga ana e shoqërisë Posta Shqiptare sh.a dhe Filialit Berat.

Për të vërtetuar se ndaj subjektit ankues ka një sjellje diskriminuese nga ana e Shoqërisë Posta Shqiptare sh.a dhe Filiali Berat, duhet të ekzistojë një lidhje shkakësore ndërmjet shkakut të mbrojtur nga ligji 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”¹⁰ dhe trajtimit të pafavorshëm të ankuesit.

Pretendimi i A.B se shkak për diskriminim ndaj tij është bërë bindja e tij politike, përbën një shkak që gëzon mbrojtje sipas nenit 1 të ligjit.

Nga shqyrtimi i dokumenteve të administruara nga Komisioneri, rezulton se z. Bregu është anëtar i subjektit politik “Lëvizja Socialiste për Integrim” e vërtetuar me anë të kartës së anëtarësisë nr....., datë 15.06.2016 si dhe deklarimit të tij në parashtimet e ankesës se vendi i punës në vitin 2014 i është ofruar nga subjekti politik, Lëvizja Socialiste për Integrim.

Komisioneri vlerëson se nga ana e punëdhënësit, Posta Shqiptare sh.a dhe Filiali Berat nuk u sollën argumenta ose prova për të hedhur poshtë pretendimin e ankuesit se largimi i tij nga puna, nuk ka ardhur si pasojë e bindjes së tij politike.

Kodi i Procedurës Administrative, i ndryshuar, ka saktësuar se barra e provës në çështjet e diskriminimit të pretenduar, i kalon palës tjetër/organit publik, në këtë rast Posta Shqiptare sh.a

⁹ Referuar nenit 3, pika 8, e LMD-së.

¹⁰ Në interpretim të nenit 1, të ligjit “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, “...ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”.

dhe Filiali Berat. Pra, në këtë rast Posta Shqiptare sh.a dhe Filiali Berat, duhet të provonte se subjekti ankues nuk është trajtuar në mënyrë të padrejtë dhe më pak të favorshme.

Kështu, neni 82, pika 2 e tij, përcakton se: *“Në rastet kur pala paraqet prova mbi të cilat bazon pretendimin për sjelljen diskriminuese dhe në bazë të të cilave mund të prezumohet se ka pasur diskriminim, pala tjetër dhe/ose organi publik detyrohet të provojë se faktet nuk përbëjnë diskriminim, pavarësisht nga detyrimi i organit publik për të vënë në dispozicion të palëve provat e zotëruara prej saj”*.

Ligji nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, neni 12, pika 1, germa c), parashikon se: *“Ndalohet diskriminimi i personit në lidhje me të drejtën e tij për punësim. Diskriminimi përfshin çdo dallim, kufizim ose përjashtim që bazohet në shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji dhe që, ndër të tjera, ka lidhje me: ...c) trajtimin e punëmarrësve në vendin e punës, duke përfshirë trajtimin e tyre gjatë vendosjes ose ndryshimit të kushteve të punës, shpërblimin, përfitimet dhe mjedisin e punës, trajtimin lidhur me trajnimet profesionale ose gjatë procesit disiplinor apo lidhur me pushimin nga puna ose zgjidhjen e kontratës së punës”*.

Diskriminimi përkufizohet nga ligji 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” në nenin 3, pika 1, si: *“Çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen e pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi*.

Në përfundim për sa më sipër, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi vlerëson se A.B, është ekspozuar ndaj një trajtimi të pafavorshëm dhe diskriminues, nga ana e Shoqërisë Posta Shqiptare sh.a dhe Filiali Berat, trajtim i cili ka lidhje me bindjen politike të ankuesit.

PËR KËTO ARSYE:

Mbështetur në nenet 1, 2, 3/1, 7/1, 12, 13 nenin 32, pika 1/a), si dhe nenin 33, pika 10 të Ligjit Nr.10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I:

1. Konstatimin e diskriminimit të shtetasit A.B, nga ana e Shoqërisë Posta Shqiptare sh.a dhe Filiali i Postës Shqiptare sh.a Berat, për shkak të bindjes politike.
2. Në referim të pikës 1, Posta Shqiptare sh.a dhe Filiali i Postës Shqiptare sh.a Berat, si subjekte që kanë konsumuar sjelljen diskriminuese, të bëjnë rikthimin e A.B në vendin e mëparshëm të punës.

3. Bazuar në nenin 33 pika 11, të ligjit “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Posta Shqiptare sh.a dhe Filiali i Postës Shqiptare sh.a Berat, detyrohen që brenda 30 (tridhjetë) ditëve të njoftojnë Komisionerin, lidhur me veprimet e ndërmarra për zbatimin e këtij vendimi.
4. Në referim të nenit 33, pika 11 e ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë sipas parashikimeve të bëra në pikën 13 të po këtij neni.
5. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijani.

KOMISIONERI

Robert GAJDA

(shkaku: bindja politike)
(fusha: punësim)